

Isfuglen lever nær åerne. Foto: Erik Borch.

Sønderskoven

Flere grønne bæltter af skov kiler sig ind i Vejles sydlige byområder. I alt ca. 300 ha fordeler sig her over seks mindre skove.

Da istiden sluttede for ca. 12.000 år siden efterlod iskapperne et kuperet terræn med næringsrig muld. Stejle skrænter og bakker, dybe kløfter og markante død-ishuller beklædes af især bøgeskov og blandet nål, og hele herligheden gennemstrømmes af rislende bække og væld.

Sønderskoven har tilhørt Vejle siden 1498, hvor et kongeligt brev giver byens borgere brugs-

rettighed til skoven, formentlig til græsning og hugst. Stier, herunder afmærkede ruter, gør det nemt at færdes og komme rundt. Der er ca. 50 km små stier i området. De regionale cykelruter nr. 55 og 57 løber gennem Sønderskoven.

Afvekslende natur

Allerede i forårstiden vrirler det med blomster, både de almindelige forårsbebudere, men også mere sjældne arter. Langs vandløbene finder du fx den lille liden lærkespore, gul anemone og skælrod. På skovens skrænter og på flere marker kan du desuden ofte finde storblomstret kodriver.

Krølhåret pragtbæger er en af de mange svampearter, du kan finde i skoven.

Insekter

Højen Å er et af landets reneste vandløb, og åen med tilstødende arealer er fredet. I åen og bækkene lever mange insekt-larver, der giver liv til mange rovdyr. Havørreder, vandstære, isfugle og bjergvipstjerter er nogle af de dyr, du kan være heldig at se nær vandløbene i færd med at finde insekter.

Svampe

Her findes både sjældne og almindelige svampearter. Svampen krølhåret pragtbæger, som er meget sjælden i resten af landet, kan ses ved åen sidst på vinteren. Pibet køllesvamp findes i bøgeskoven i starten af vinteren.

Krigen i 1864

I Sønderskoven og i Pedersholm Skov kan man svagt fornemme en fordybning i terrænet – det er resterne af skyttegrave fra 1864.

Dengang var Danmark i krig med Tyskland. Preussiske og østrigske soldater løb det danske forsvar i Sønderjylland over ende, og i marts måned var de helt oppe ved Vejle.

For ikke at blive overrumplet af danske styrker forskansede den forenede tyske hær sig på bakkerne ved indfaldsvejene til Vejle. Skyttegravene er lavet af lokale beboere, der blev udkommanderet af de tyske tropper.

Ved Højen Å er det godt at fiske efter insekter. Der er opsat tavler med navne på nogle af de dyr, du kan finde i området.

Skoven er perfekt til familie-ture. Foto: Hanne Winther.

Valmuer i Mølholm ådal.

Skovlegeplads

En flot og stor naturlegeplads finder du i hjertet af Sønder-skoven. Lærk og douglas-gran fra områdets skove har lagt træ til de mange klatre- og legestativer, der dagligt bruges flittigt af byens daginstitutioner og af mange børn i følgeskab med forældre. Her er også toilet, grill- og bålplads og overdækkede borde og bænke. Man kommer let til legepladsen ved at parkere ved Søndermarkshallen.

Skoleskovens mange træarter

Slå et smut omkring Skole-skoven og se 52 forskellige træarter. Skoven blev plantet i 1995 i et samarbejde med

foreningen Plant et Træ, og det er Pharma Nord som har sponsoreret skoven.

Granhytten

findes bare 300 meter fra legepladsen. Hytten er et tilbud til skoler og daginstitutioner på hverdage og i weekenderne kan du som borger leje den på Udeliv.vejle.dk.

Mountainbike-stier

Hvis du er vild med at køre på mountainbike, kan du prøve det blå mountain bike spor i skoven eller teste dine evner i Bike Parken, hvor der er udfordringer til alle aldre. Se alle Vejles MTB-ruter i folderen "mountainbikeruter".

Døgnfluen Rhitrogena germanica lever her, som det eneste sted i Danmark. Fluen er tilpasset livet i det hurtigt strømmende vand, hvor den har levet, siden den indvandrede sydfra kort efter den sidste istid for 15.000 år siden.

Prøv de mange cykelstier i skoven eller de sjove mountainbike baner i Bike Parken.

Sønderskoven

Kløverstier, MTB-spor og skovlegeplads

Skovlegepladsen.

Gå en tur i Skoleskoven, hvor du kan se 52 forskellige træarter.

Ture i området

① Grøn tur

Rundtur på ca. 2,4 km med mange dyrespor undervejs. Ruten går langs Mosestien, som passerer flere fugtige områder. Mange steder vrir det med haletudser fra sidst i april til et stykke ind i juli. Rådyr ses tit passere stien, og natuglen har gennem mange år fået et kuld unger på vingerne – de nyder godt af områdets mange mus. Du kan komme ganske tæt på uglerne, fordi de er så vant til skovens mange gæster.

Ved Verdens Ende bor grævlingen i et gravsystem, som ser ud til at have været beboet i flere hundrede år.

Langs Mølholm Å kan du i det tidlige forår se hvid hestehov i blomst. Planten, der er relativt sjælden i Danmark, er her ved sin nordvestlige udbredelses-grænse. I Mølholm Å gyder hvert år havørreder, og i dele af bækken findes også bækørred.

Ved kolonihavehusene går en trappe stejlt opad, den kaldes Lille Munkebjerg og fører op til en sti, der går videre mod Granhytten.

Sådan må du færdes i Sønderskoven

- Vis hensyn til andre skovgæster, naturen og dyrene.

- Du må gå overalt, døgnet rundt, på offentlige arealer som Vejles kommuneskove.

- Du må cykle på egnede, befæstede skovstier og veje. Vis hensyn til gående.

- Hunde skal føres i snor.

- Efterlad ikke affald.

② Rød tur

Lille rundtur på 1,6 km. Langs skovkanten, der vender mod Fredericiavej, kan du se bunkere fra Anden Verdenskrig. I nogle af disse overvintrer vandflagermusen. I foråret kan du nyde duften af ramsløg, der vokser på denne strækning.

③ Blå tur

Rundtur på 3 km. Turen kan startes ved Granalleen, der har fået sit navn efter de store ædelgraner, der står langs vejen. På venstre hånd ligger Granhytten, som oprindeligt var en vagthytte, de tyske besættelsestropper opførte. Neden for rundkørslen ved Verdens Ende kan du se resterne af et betonanlæg, der har været brugt som markørgrav på en skydebane.

Mod vest går turen omkring Puggedalen (dalen med de mange frøer og tudser). Hvis du vil se dyr, er der gode chancer for det i denne del af skoven. Her findes Søndermarkens største bestand af butsnudet frø. Med lidt tålmodighed kan du i vandhullerne tælle i millionvis af frøæg i det tidlige forår.

I de høje rødgraner lever egernet, som spiser af koglernes frø. Rådyr er der også mange af, og snogen, som overvintrer kan du også være heldig at se.

Puggedalen er geologisk set et stort dødishul, som opstod efter sidste istid. Isen smeltede, men efterlod store isklumper, som først senere smeltede bort og dannede store huller i terrænet.

Ud over de tre vandreture, er der desuden fire kløverstier:

Kløverstier

Der er anlagt ca. 27 kløverstier fordelt rundt omkring i Danmark. En Kløvesti ligger altid i et byområde og består af fire ruter i forskellig længde, der alle udgår fra en centralt placeret stipæl.

De fire Kløverstier i Søndermarken udgår fra Kvarterhuset, Løget Høj 2A, i Vejle.

Grøn rute er 2,2 km,
Blå er 5,6 km,
Rød er 8,2 km,
Sort er 14,7 km lang.

Find oplevelserne undervejs på din mobil

1 Slå GPS til på mobilen

2 Scan QR-koden. Så lander du på hjemmesiden: <https://udeliv.vejle.dk/>

3 Vælg den rute du vil vandre. Find P-pladser, toiletter og seværdigheder i nærheden.

OBS: Klik på dette lille navigationsikon øverst til venstre på skærmen, og følg ruten, mens du vander.

Skovene i Vejle

Vejle by er omkranset af dramatiske landskaber og enestående natur. Kysterne og ådalene er klædt med de fineste skræntskove, der er gennemskåret af smeltevandsslugter med rislende bække og vældområder med frodig og sjælden natur.

Munkebjerg Skov, Nørreskoven og Sønderskoven ligger helt bynært til Vejle. Vejle Kommune har siden år 1.327 ejet skov, og står i dag som ejer af ca. 1000 ha.

Kommunen er faktisk landets femtestørste kommunale skov ejer, og det har altid været helt centralt, at skovene skal være et attraktivt tilbud til byens borgere. Skovhytter, overdækkede borde og bænke, grill- og bålpladser, sti-systemer og naturlegepladser er derfor kommet til i løbet af årene og bliver hele tiden udbygget i dialog med borgerne.

Det skal være nemt, sjovt og rart at være skovgæst i Vejles skove.

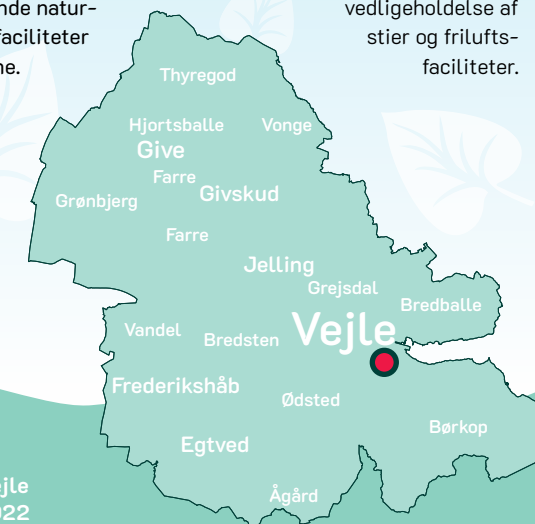
Inspiration til udelivet

Scan QR-koden og find alle andre spændende naturoplevelser og faciliteter i Vejle kommune.

Giv et praj

Vi arbejder løbende med vedligeholdelse af stier og frilufts-faciliteter.

Udgivet af Vejle Kommune i 2022